

Referat fra møte i overvåkingsgruppa 26. august 2008

Møtet ble holdt hos NGU i Trondheim – video til Oslo.

Dagsorden for møtet var som følger:

10.00	Velkommen, dagsorden og innledning
10.15	Referat og annen kort informasjon
10.30	Informasjonsportal ved SFT
11.30	Gjennomgang av de koordinerende gruppenes arbeid
12.30	Lunsj
13.30	Økosystemforståelse med gruppearbeid
16.00	Oppsummering og avslutning
17.00	Slutt

Følgende personer møtte:

Trondheim:

Akvaplan-niva, Lars Henrik Larsen
ARCTOS, Tobias Tamelander
Direktoratet for naturforvaltning, Anne Britt Storeng
Havforskningsinstituttet, Knut Sunnanå, Gro van der Meeren, Are Dommasnes
Kystverket, Ronny Vågsholmen
Norges geologiske undersøkelser, Terje Thorsnes, Reidulv Bøe
Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning, Sylvia Frantzen
Norsk institutt for naturforskning, Svein Håkon Lorentsen
Norsk Polarinstitutt, Per Arneberg, Cecilie von Quilfeldt
Oljedirektoratet, Tor Fadnes
Statens forurensingstilsyn, Christine Daae Olseng, Olle Morten Grini, Kari Holden

Oslo:

Norsk institutt for luftforskning, Ole-Anders Braathen
Norsk institutt for vannforskning, Norman Green

Agenda:

Knut ønsker velkommen. Presentasjon og dagens agenda

Referat fra 10. juni

Referatet ble presentert og godkjent. Legges ut på fellesområdet. Det ble reist ønske om å diskutere iNord og dobbeltarbeid mellom ansvarsgrupper. Det ble også tatt opp spørsmål om økonomi og effektivitet når det opprettes så mange portaler. Diskusjon ble tatt i forbindelse med presentasjon av informasjonsportalen.

Diverse

Forfatterakkreditering i årsrapporten.

Det var et vedtak på forrige møte om at forfatternavn skal fjernes fra rapporten, men det var ønske om å vurdere dette på nytt:

- Noen forskere ønsker å ha navnet på det de leverer.
- Motargument er at gruppa som helhet hindres for å endre/redigere tekst om den knyttes til konkrete forfattere utenfor gruppa.
- Avsnittene er for små til å være meritterende, arbeidet med rapporten blir veldig tungvinn.

- Uvilje mot at andre enn fagpersoner kan endre på innholdet. Endringer på faginnhold må unngås når fagekspertise er uenig, men har skjedd på grunn av tidsnød.

Sekretariatet setter opp retningslinjer for ny diskusjon før rapporten settes sammen, basert på alternativer med liste over forfattere eller gruppeforfatterskap for hvert hovedkapittel. Det må eventuelt vurderes om gruppens medlemmer skal ha tildelt ansvar for oppdateringer / rettinger.

Informasjonsportal

Olle Morten Grini og Kari Holden fra SFT presenterte prosjekt på informasjonsportal. Mandat er gitt fra Miljøverndepartementet til SFT for å inkludere presentasjon av resultater fra oppfølging av forvaltningsplanen i eksisterende portal: www.miljostatus.no, i samarbeid med DN, NP, SK og NVE.

Prosjektet har vært i startgropa siden mai/juni. Målsettingen er at presentasjon av alle relevante data og kunnskap om miljø fra alle sektorer skal finnes i Miljøstatus.no. Portalens tema om vann og hav skal utvikles, som første sektor av flere, og dette skal være et knutepunkt for rapportering og støtte infosystemer

Data må opparbeides i samarbeid med dataeier for at de skal fungere i systemet. Høyeste ambisjon er direkte lenke mot originaldata, men dette er per i dag avhengig av tilrettelagte data.

Klima vil ha tidsforsinkelse på grunn av kildeoppdatering, dyrearter oppdateres direkte. Systemet skal kunne oppdateres i "real-time".

Det skal etableres en faggruppe for avklaringer av brukerbehov, kartlegging av kilder, se på struktur, vise utviklingen, foreslå redaksjonelle og administrative løsninger.

Fremdrift er tenkt som følger:

- Oppstart og igangsettelse 8-15 sept
- Seminar 7 okt
- Strukturfastsettelse 1-14 nov
- Utredning ferdig 21 nov

Gruppen hadde en del spørsmål og følgende kan oppsummeres:

- Det er ønskelig med data ferdig på rett format, men det forutsetter at innholdsleverandørene har penger og tid. Helst skal portalutviklingen effektiviseres ved å hente innspill fra samlende grupper. Innholdet må godkjennes av fagleverandørene.
- For økosystemer er det et vidt spekter av data som må til for å beskrive systemet. HI er stor leverandør av offentlige data. Basene er forskningsbaser, som er rettet mot fagekspertise og ikke tilrettelagt andre brukere. Det er kostbart å tilrettelegge data til publikumsvennlige format, og i utgangspunktet ønsker HI selv å gjøre dette.
- Det er en fordel med en etablert nettportal – ulempen er tilpasning til eksisterende design. Det er ønskelig om rapporttekst kan legges inn i portalen som utfyllende tekst. På sikt bør tematekster og rapporter legges direkte inn i portalen.
- Det må arbeides med helhetlig presentasjon av kunnskapsgrunnlag og presentasjoner, og dette er vanskelig med individuelle institusjonspresentasjoner. Det er behov for en overordnet, integrert og helhetlig redigert presentasjon.

Gjennomgang koordinerende grupper

Alle gruppene er nå i gang

Fysisk miljø og primærproduksjon: Det er sendt ut informasjon til dataleverandørene, og det er mottatt noen konkrete tilbakespill. Gruppen vil se på økologiske prosesser som inngår i primærproduksjon og videre oppover i systemet. Videre vil det arbeides med gruppering av indikatorer, og layout av presentasjonen i rapporten.

Zoologi: Det er fokus på zooplankton, fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. Gruppen arbeider også med beskrivelse av økosystemet.

Sårbare områder og benthos: Gruppen ser på kriterier for en god indikator. Det er satt ut arbeid på fremmede arter. Gruppen ser på mangel på overvåking og forvaltning, bl.a. av rødlistartene.

Forurensing: Gruppen har sett på tabellen fra årets rapport, og vurderer endringene som har skjedd. Behov for å ta se på hva som fungerer og ikke fungerer. Sammenliknet Norskehavet og Barentshavet for å se på samkjøring. Viktig å få til aggregerte tabeller som vil være viktig for at leserne oppfatter rapporten.

Gruppearbeid: Økosystemforståelse og indikatorinteraksjoner

Møtet delte seg i to grupper som begge skulle arbeide med de samme spørsmålene. Det ble lagt fram et grunnlagsarbeid om økosystemet Barentshavet, og presentert en tabell over gjensidige effekter mellom indikatorer som grunnlag for forslag og diskusjonen.

Oppgaven for gruppene ble definert rundt følgende tema:

- Sammenhengen mellom indikatorene
 - Analysere og fylle inn skjema
 - Beskrive og begrunne utvalgte sammenhenger ut fra økologiske prosesser
- Forslag til sammensatte indikatorer
 - Egnet til å beskrive økologi
- Ny overvåking
 - Basis i idénotatet

Følgende momenter ble belyst gjennom diskusjon:

Det mangler indikator på mål på antropogen påvirkning - utslipp, bunnforstyrrelse, uttak fra fiskerier. I en slik indikator må det skilles mellom akutt påvirkning og langvarig påvirkning. Det er mangel på kunnskap om biologisk og fysisk resirkulering av mineraler i Barentshavet.

Det kommenteres at den trofiske pyramiden i notatet bør endres noe, basert på en bedre vurdering av mengdeforhold i de respektive produksjonsdeler - svært bred nede, raskt smalnende oppover. Det bør tas opp mer komplekse forhold, som sesong og tidsrelaterede forhold, selv om det er fare for at for kompleks presentasjon vil være vanskeligere å oppfatte.

Det blir en utfordring å koble indikatorer inn mot prosesser og økosystemet

Det skal være et kjent forhold mellom hva vi vil med en indikator og vår forståelse av økosystemet. Den endelige rapporten skal ha en sterk kobling mellom indikatorene og beskrivelsen av økosystemet.

Oppsummering og avslutning

Det ble besluttet at resultatene fra gruppearbeidet bearbeides videre av økosystemgruppen og distribueres, med tidsfrist for kommentarer, og skal resultere i et felles produkt. Om det foreslås nye indikatorer, så må det vises til at det finnes dataserier.

Innspill til 15oktober. Samme frist for forslag til nye indikatorer.

Møtedatoer og steder videre er tirsdag 4. november, 10-17, Tromsø, og 13. januar deretter, møtstedet ikke angitt.

Møtet avsluttet kl 17.00.